

Adventný modlitebný týždeň 2007

Téma: Proroctvá Jeremiášove v posledných dňoch

1. Povolanie Jeremiáša – Jer 1. kap.

Sme povolaní v posledných dňoch.

Posledné dni sú dni nášho každodenného života. Každý deň môže byť pre mňa tým posledným. Byť povolaný znamená byť niekým uvedený do konkrétnej práce a služby a byť aj ním riadený a vedený. V živote sme povolaní do rôznych prác, aktivít, činností.

Predpokladom každého povolania je vzťah povolávaného a povolávajúceho. (Ak máme napr. s našim nadriadeným v práci dobrý a otvorený vzťah, a tým aj dobré podmienky, tak sme schopní s radosťou plniť svoje pracovné povinnosti.) Pred tým než nás Boh povoláva k službe pre neho, vytvára s nami vzťah lásky a otvorenosti. Robí to tým, že sám v osobe človeka Ježiša Krista zostupuje na zem. „*Poznal som ťa.*“ Boh ma pozná, pretože v Kristovi sa otvára pre moje radosti, potreby, trápenia, problémy. Božia otvorenosť voči človeku je znakom toho, že nám Boh dôveruje a chce aby sme aj my dôverovali jemu. Vzťah blízkej dôvery a otvorenosti dobre poznáme, pretože ho prežívame v našich vzťahoch. Ale najkrajším príkladom takého vzťahu je hádam vzťah matky a dieťaťa. Dieťa dôveruje osobe, ktorá s ním trávi najviac času. Vo väčšine prípadov je to práve matka. Dieťa sa na ňu môže stále spoľahnúť. Dieťa bezhranične dôveruje svojej matke alebo aj otcovi, je na nich závislé vo všetkom. Podobne je to aj v duchovnom živote. Viera človeka je založená na úplnom odovzdaní sa do rúk Boha, ku ktorému má plnú dôveru. Boh je Tým, na kom je človek úplne závislý, pretože Boh mu dáva všetko. Takto to bolo aj v živote Jeremiáša. Jeremiáš nemôže myslieť o svojej existencii bez presvedčenia, že ju predchádza Božie povolanie.

Prorok prežíva Božiu lásku, ktorá sa skláňa nad človekom ako dieťa, ktoré sa budí k životu a nachádza rodičov, ktorí pripravili všetko pre jeho príchod. Svoje povolanie Jeremiáš vidí ako úplný Boží dar. Dar, ktorý v ničom nezáleží od ľudských podmienok. Nie Jeremiáš, ale Boh má tento dar vo svojich rukách. Takto je Božia milosť pre nás darom od Boha, ktorý prijímame s radosťou a vďakou

„*Posvätil som ťa.*“ Posvätenie znamená oddelenie pre zvláštnu službu. Boh nás posväcuje v našich životoch každý deň pre službu tým, že nás oddeľuje od zlého hriešneho neefektívneho myslenia, konania a cítenia. Posvätenie súvisí s dodržiavaním prikázaní ako pravidiel a smerníc, ktoré nám pomáhajú v našom životnom povolaní, chránia nás pred zlými vplyvmi a odbočením z Božej cesty. Boh nás posväcuje v svojom slove, konaní, modlitbe a my sa posväcujeme v Ňom.

Ďalším znakom nášho povolania k službe a svedectvu o Pánovi Ježišovi je odvaha. Nebáť sa byť povolaný Bohom, nebáť sa konať pre Neho. Je to povzbudenie k láske, k ochote, k tolerancii, k rešpektovaniu hodnoty ľudského života, slobody, pravdy. „*Nehovor som primladý. Ale chod', ku komukoľvek ťa pošlem a hlásaj všetko, čo ti rozkážem. Neboj sa ich, lebo ja som s tebou.*“ Odvaha nás vyzýva žiť podľa príkladu Božieho slova. To znamená uplatňovať v živote hodnoty, ktoré sú možno v rozpore s tým, čo vyznáva spoločnosť. Znamená to však aj nemať predsudky a nevyhýbať sa tým, ktorí majú iný spôsob života, iné myslenie, inú farbu pleti, inú národnosť, iné pohlavie. Kristus prichádzal ku všetkým. Sme pozvaní k odvahe prekonať predsudky a zábrany a stretnúť sa aj s tými, s ktorými by sme možno nechceli. Sme pozvaní k odpusteniu, tolerancii, rovnosti a spravodlivosti. Izaiáš 40, 28-31.

V živote Jeremiáša je viera nerozlučne spojená s povolaním. Jeremiáš spoznal svojho Boha poznávajúc svoju misiu.. Jeremiáš ukazuje spojitosť medzi poznaním Boha, ktoré každý človek dosahuje postupne a spôsobom, akým táto skúsenosť s Bohom je odovzdávaná. Jeremiáš nám hovorí, ako človek, skrze realizáciu svojho povolania, rozširuje horizont vlastnej viery.

Znakom adventu je povolanie, ktoré spoznáваме ako:

- **Otvorenosť**, ktorá pramení zo vzťahu dôvery – otvárame nový rok, nový začiatok, nové možnosti, nové vzťahy

- **Obdarovanie** - dar, ktorý dostávame od Boha, ktorý prijímame v podobe všetkých jeho darov, povolania, hodnôt, poznania, milosti
- **Posvätenie** – oddelenie pre službu Bohu
- **Odvaha** – odpustiť bližným, zasadzovať sa za spravodlivosť, rovnosť, pokoj a toleranciu.

V tomto duchu prinášame aj naše modlitby: Za otvorenosť v našich vzťahoch v rodinách, na pracoviskách, medzi priateľmi. Za schopnosť prijať povolanie hlásať evanjelium osobným príkladom a svedectvom viery tým, s ktorými najviac trávime čas. Za posvätenie v našom živote, za to, aby sme našli odvahu odpustiť našim bližným aj nepriateľom, za snahu zmieriť sa medzi sebou, za pokoj medzi národmi, za urovanie konfliktov, napätých vzťahov – aj tých našich slovensko-maďarských.

2. Kam sme povolání? – situácia Jeruzalema, situácia dnes – Jer 2. kap.

Sme povolání do posledných dní

Byť povolaný do služby Bohu znamená byť povolaný na tom mieste, v tom povolání, v tej funkcii, v tom životnom položení, v ktorom som, aby som v tejto sfére svojho života vydával svedectvo o Bohu. Kam sme Bohom povolání?

Boh nás povoláva ako matky a otcov, ktorí s láskou vychovávajú svoje deti. Ako synov a dcéry, ktorí si vážia svojich rodičov a poslúchajú ich. Ako manželov a manželky, ktorí si vážia jeden druhého. Ako zamestnancov a zamestnankyne, ktorí zodpovedne konajú prácu a svojou prácou vytvárajú diela a hodnoty, ktoré prinášajú prospech pre ich rodiny a spoločnosť. Takto nás Boh povoláva v každom našom životnom povolání, položení a postavení k povolaniu obetavej lásky, svedectva viery a pokornej služby.

Ak opúšťame tieto svoje životné povolania, zásady, hodnoty a poslania, stávame sa nevernými voči Bohu tak, ako sa stali aj Izraelci. Spočiatku, keď kráčali púšťou, boli Bohu verní. Po tom, ako sa usadili, vybudovali mestá a vytvorili spoločnosť, začali uctievať iných bohov. Izraelci totiž žili predtým kočovným spôsobom života. Po usadení sa bolo potrebné začať používať a prijať spôsoby a praktiky domorodého obyvateľstva v oblasti poľnohospodárstva, sociálnej a trhovej ekonomiky. Zmenil sa aj politický systém – vznik kráľovstva. V dôsledku prijímania a osvedčenia sa týchto praktík medzi novým obyvateľstvom, vzniklo veľké riziko a pokušenie prijať a akceptovať aj hodnoty a vieru pôvodných obyvateľov.

Svet, v ktorom žijeme, prináša tiež nové spôsoby v kultúre, politike, ekonomike i celej spoločnosti. Tieto nové spôsoby časom po kritickom odmietaní prijímame a zbavujeme sa starých pre dnešný svet neaktuálnych foriem. Pri takejto výmene by sme však mali dbať na to, aby sme nestratili a nevymenili aj pôvodný obsah hodnôt, viery a náboženského presvedčenia. Zmena je dobrá a potrebná na to, aby život nebol len stereotypným pochodom. Zmena však prináša aj riziko toho, že stratíme to, čo predstavovalo zmysel celej našej viery, života, kultúry, politiky a ekonomiky. Nestraťme zmysel a cieľ, pre ktorý sme tu.

Sme povolání do meniaceho sa sveta, aby sme v ňom prijímali nové podnety a formy a zároveň upevňovali večné pravdy, hodnoty evanjelia, spravodlivosti a milosti. Sme povolání do starých vzťahov, aby sme ich deň čo deň nanovo prežívali a obohacovali o nové skúsenosti lásky a zdieľania sa a zároveň sa snažili o ich stále trvanie a pevnosť. Sme povolání do budovania nových vzťahov, aby sme v nových životných situáciách potvrdzovali večné a nemenné hodnoty lásky. Sme povolání do spoločenstva s Bohom, aby sme ho novým jazykom dnešnej doby prijali a hlásali ako Toho, ktorý je a zostáva vždy ten istý a nemeniaci sa Boh.

V tomto duchu ďakujeme a prosíme Boha: za to, aby sme pod tlakom zmien v spoločnosti nepodliehali odpadnutiu od viery v Neho a pravých hodnôt kresťanského etického presvedčenia. Za

to, aby sme tomu, čo prijímame a aplikujeme ako nové do všetkých oblastí nášho života, dávali obsah nemeniaceho sa zmyslu a určenia podľa slov evanjelia.

3. Svetu chýba Boh. Svet túži po Bohu. - Jer 3. kap

Stav posledných dní

Ľudstvo a svet túži po Bohu. Hľadáme Ho, ale nie vždy ho nájdeme. A pritom je tak blízko. Volanie v prázdnote bytia a holej existencie je akoby bez odpovede. Hľadáme vzťah, lebo sme sami a opustení. Cítíme sa Bohom zabudnutí. Nenávidíme Ho, kritizujeme Ho, chceme Ho ukrižovať, ale pritom Ho potrebujeme a túžime po Ňom stále viac a viac. Sme ako prostitútky, ktoré v nekonečnej túžbe zažiť opäť lásku, ktorú stratili a premárnili, hľadajú naplnenie v pochabej a krátkodobej rozkoši. Pre svet a posledné dni je a bolo vždy typické, že žije v plnosti a prázdnote. Svet je preplnený ľudskou prázdnotou myslenia, cítenia a konania. Prázdne miesto chce byť ale naplnené a preto vpúšťame do našej mysle, pocitov a konania všetko, čo sa nám dostane pod ruky.

Predpokladom povolania je vzťah. Ako však mať voči Bohu dobrý vzťah, ak žijem v nevere a hriechu? Ako nájsť Boha? Stratili ste sa niekedy v lese? Hľadáte cestu späť, ale nevíete kam sa pohnúť. Začína sa stmievať a vôkol je cítiť strach a neistotu. Predesí vás hrôza a vy sa dáte do behu, a utekáte pred fiktívnym nepriateľom. Cestu už nenájdete. Boha nenájdeme nikdy. My určite nie. Jedno je však isté - Boh hľadá nás. Nemusíme sa my štverať k Bohu. Nemusíme mať strach a utekať životom, bezhlavo sa vrhať do neznáma a do ešte väčšej tmy v akej sa nachádzame. On zostúpil k nám. On nás našiel. On je tu pri nás a medzi nami.

„*Nebudem sa hnevať.*“ Boh nám v Kristovi odpúšťa a prijíma nás. Vytvára s nami vzťah dôvery. Padáme mu do náručia a On nás svojou mocou chráni pred všetkým, čo by nám ublížilo. Návrat márnотratného syna je spojený s veľkou radosťou a prijatím. Jemu odovzdávame všetko, čo máme a čím sme. Boh sa nehnevá a odpúšťa nám zo svojej milosti a lásky naše hriechy.

„*Ja som vašim Pánom.*“ V pôvodnom význame: manželom, vlastníkom. Keď sa Izrael vráti k Bohu, spozná ľud novú radosť a život. Budú žiť v sile Božieho požehnania. Už nebudú potrebné ani symboly Božej prítomnosti (truhla zmluvy Hospodinovej). Hospodin bude totiž prítomný v spoločenstve veriacich, ktorí sa stretnú k Jeho oslave.

Modlitby: za svet, ktorí hľadá Boha, za schopnosť veriacich priniesť hľadajúcim zvest' evanjelia spôsobom, ktorému by porozumeli. Za opustených a osamelých, za budovanie spoločenstva veriacich.

4. Boh sa dáva poznať celému svetu. – Jer 21. kap.

Milosť Božia v posledných dňoch

Typicky ľudské! Keď sa človek ocitne v nebezpečí, chorobe, starobe, problémoch, blízko smrti, volá po Bohu a žiada od Neho pomoc. Snáď už len zasiahne a pomôže, veď je všemohúci. Božia odpoveď je však v našom texte iná. Boh bude síce bojovať, ale na strane nepriateľa. Čo to je? Je Boh azda taký krutý? Nie Boh nám dáva na výber. Môžeme si zvoliť medzi životom a smrťou. Pre Hospodina alebo proti nemu. Pre spásu, alebo pre záhubu. Je to Božia ponuka k spásu. Je to ponuka milosti.

Čo je Božia milosť? (Grécke slovo charis, ktoré je dnes prekladané ako milosť, je možné preložiť aj ako dar – 1 Kor 16,3; priazeň – Lk 2,52; znak vd'aky – Lk 6,32-34; obľúbený, príjemný – 1Pt 2,19) Božia milosť je dôkazom Božej lásky k hriešnemu človeku. Jej podstatu a mieru nedokážeme ani len opísať. Milosť stojí v otvorenom protiklade k spravodlivosti. Ak konáme vo svetle spravodlivosti, potom nie je priestor pre milosť, alebo milosť je povýšená nad spravodlivosť. Z nášho ľudského pohľadu platí buď jedno alebo druhé. Ako je to však u Boha? Ako môže byť milostivý a zároveň spravodlivý? Jeho milosť nespôsobuje ujmu spravodlivosti. Sú vždy v zhode

a súlade. Boh je spravodlivý a nenávidí hriech. Boh je aj milostivý a miluje nás, čo dokazuje obeťou svojho Syna. Víťazstvo jeho milosti – v smrti a vzkriesení – je odhalením aj tajomstva spravodlivosti – toho, že jediná, posledná a nekonečná sila, z ktorej pochádza všetko, a ku ktorej sa všetko navracia, je láska – Žalm 85,10. Milosť je výlučne Božím dielom lásky.

A prečo milosť? Cez milosť spoznávame podstatu Boha a pre strateného hriešnika je povolanie k Božej milosti, jedinou možnosťou ako byť v kontakte a vo vzťahu s Bohom. Je to istota, že už nie som sám a opustený – Mt 28,20. Ak si uvedomujem Božiu milosť, viem, že už mám niekoho, kto ma vypočuje, kto mi rozumie, kto ma miluje a kto mi pomôže.

Posolstvom o milosti je advent nerozlučne spojený s udalosťami veľkej noci.

Modlitby: *prosby za to, aby bol Boh milostivý a zhovievavý*

5. Cesta života a cesta smrti – Jer 21. kap.

Na križovatke sa musíš rozhodnúť – nedá sa ísť oboma cestami.

Rozhodnutie posledných dní

Križovatky života sú situácie, ktoré prichádzajú nečakane, ale aj vtedy keď sme dobre pripravení. Sú dôležité, lebo na nich rozhodujeme o osude nášho ďalšieho smerovania. Naše rozhodnutie ovplyvní to, aký smer naberie naša cesta. Musíme sa rozhodnúť. Boh nám dáva na výber. Môžeme si zvoliť medzi životom a smrťou. Pre Hospodina alebo proti nemu. Pre spásu, alebo pre záhubu. Je to Božia ponuka k spásu. Je to pozvanie k nádeji – Jer 29,11-13.

Pre rozhodnutie je teda dôležité počuť to Božie pozvanie k nádeji – Božiu ponuku spásy a záchranu. V živote a vo svete počujeme veľa rôznych hlasov, ktoré sa nám snažia všeličo možné nahovoriť a presvedčiť nás, o všeličom možnom. Je to ako s rádiom alebo vysielaczkou. Ladíme a hľadáme vytúženú stanicu a želané vlnové dĺžky. Musíme zachytiť ten správny signál, správne vlny, aby sme počuli Boží hlas. Nastavenie a naladenie sa deje v modlitbe a pokornom načúvaní životu. Nie v bezmyšlienkovitom konaní bez poznania zmyslu a účelu.

Cesta, ktorou sa chceme vybrať, je pre nás však akoby cesta do neznáma. Máme strach a obavy sa ňou vybrať. Preto potrebujeme aj odvahu a odhodlanie. Odvahu získavame zo vzťahu dôvery a otvorenosti, ktorý máme voči Bohu. Takto sa mení naša cesta do neznáma na cestu istoty a nádeje. Cestu, na ktorej síce nevidíme presne cieľ, ale máme nádej a istotu, že to čo je na jej konci, je správne a prinesie nám záchranu. Boh stojí pri nás a dáva nám odvahu – Žalm 34,19.

A ak nebudem počuť Boží hlas a nenájdem odvahu vybrať sa cestou života? Cesta smrti nie je Božou odplatou ani trestom. Tresty a odplatu pozná len človek. Cesta smrti je jednoducho neprítomnosť Boha – teda strata zmyslu existencie. Cesta, ktorá nemá cieľ smerovania. Cesta, ktorá je blúdením. A to je to najstrašnejšia predstava.

Modlitby: za správne rozhodnutie sa pre Boha a pre cestu života, za ľudí, ktorí v dôsledku zlých rozhodnutí nepoznajú a necítia Božiu prítomnosť.

6. Boh sa postaral o svet – posielal nám Mesiáša – Jer 23. kap.

Cieľ posledných dní

Myšlienky z knihy Kroniky Narnie – Lev, čarodejníca a skriňa

Krajina sveta je už dlhé roky zaľahnutá temnotou strašidelnej noci a mrazivým tichom sibírskej drsnej zimy. Rieky, ktorými kedysi prúdili pramene životodárnej vody, ležia v zajatí chladného ľadu. Údolia, ktoré prekypovali najlepšimi a najchutnejšími plodmi zeme, prepadla náhle čudesa mŕtvota. Stromy, zveri, živé i neživé veci, všetko a všetci sa stali tajnými špiónmi skazu prinášajúceho zla. Vládkyňou sa stala krutá a život pohlcujúca Zima. Bola to iná zima, aké poznáme

my. Zima bez Vianoc. Namiesto radosti zostal smútok. Odvahu vystriedal strach a nádej zúfalstvo. Bol to vzťah bez lásky, svet bez pokoja, pocit bez milovania, tvár bez príjemného úsmevu.

Diabolské čary vidinou jedla a ponukou kráľovského trónu zlákali syna Adamovho na hriech. Omámený jej kúzľami a túžbou stať sa kráľom všetkého panstva sa dal do jej služieb. Veľmi skoro však zistil, že celé to bol iba veľký podvod. Trasúcimi omrznutými rukami hrýzol suchý chlieb a pil horký ľadový čaj. Zradil priateľov, zradil všetko, čo mal. Prezradil to, čo nemal. Čo však teraz? Boj je už neodkladný. Víťazstvo krutovlády je isté.

Proroctvo z dávnych vekov však dáva svetu nádej na záchranu. „Zlé na dobré sa obráti a žiaľ sa navždy vytratí, keď sa k nám nešťastným náš kráľ navráti.“ Ľady sa už lámu, počuť už aj štebot jarných vtákov a hukot vodopádov. Všetci šepkajú, že už je čas. Zima akoby strácala svoju moc. Vianoce sa blížia. Prichádza silný kráľ, ktorý je synom mocného vladára všetkých vekov. Nikto Ho ešte nevidel. Stále je na ceste. Ale už čoskoro príde. „To On, nie synovia Adama a dcéry Evy, zachráni svet. Jediný, veľký, slávny, dávny.“ Nikto sa nedokáže postaviť pred neho bez toho, aby sa mu nepodlamovali kolená. Nikto sa mu nedokáže pozrieť do očí. A aj skutočne príde, aby zachránil všetko zanikajúce. Zimu však nič neodradí. Za zradu človeka si Zima žiada svoju obeť. Každý zradca musí zomrieť. Taká je pravda. Zima si však nevezme dušu Adamovho syna. Za zradu a pád človeka Kráľ dobrovoľne prinesie obeť. Položí život za svojich priateľov. Zviažu mu nohy aj ruky, zneuctia, znevážia a ironicky vysmejú. Nakoniec Ho zabijú. A teraz už krutej kráľovnej neprekáža nič v tom, aby zničila aj ostatných.

Ach, ako veľmi sa mýlila. Smrť nevinnej obete a čistej mysle ničí moc smrti a oživuje. Kráľ nie je mŕtvý. Kráľ žije. Prichádzajúci, vstúpi do väzenia hradu, nedobytnéj pevnosti, v ktorej Zima uväznila duše a životy, tých, čo nedokázali uniknúť moci jej čarov. Jeho prítomnosť zobúdzajú jar, mení tmu na jasné ráno, keď slnečný svit preniká aj do najtmavších kútov izieb hradu, cez odmŕzajúce okná, ktoré ešte donedávna boli popísané ľadovými mozaikami. Svet spozná pokoj, na tvári sa objaví úprimný úsmev, vzťah precitne láskou a ten, kto bol bojazlivý s odvahou vykročí vpred. Niet sa už čoho báť. Náš Kráľ zničil moc krutosti. Porazil nepriateľa a daroval život mŕtvej existencii. Náš Kráľ - Mesiáš priniesol svetu Vianoce.

Modlitby: za to, aby svet a ľudia okolo nás spoznali Mesiáša.

Vladimír Kmec